

Az utcán különösen vigyázzunk arra, hogy a házakhoz közel ne haladjunk; fal mellé ne álljunk, legkivált pedig az ereszről lenyúló csatorna mellé ne húzódjunk.

Ha utazunk, álljunk meg a szekérrel inkább, s csak ha a zivatar elvonult, folytassuk utunkat. Ha lovaglunk, szálljunk le a nyeregből s várjuk be nyugton míg a fergeteg elvonult.

Kerüljük a magasb pontokat sőt a kisebb hegyek csúcsait is, és vonuljunk inkább alább és lehetőleg oly pontokra, melyek a közelgő vihar és egy más emelkedett pont közt fekszenek.

Soha sem szabad fa alá húzódni, mert azokra a villám gyakran lecsap, legfeljebb ha egy, több magas fa közt áló bokor alá vonulhatunk. Tölgyfa alatt menedéket keresni, a legveszélyesebb, mert az nagyon is vonza magához a villámot. A bükkfa kevésbé veszélyes, főleg ha tölgyek közelében áll, mert száz, a villámtól sujtott tölgyet lehet érdeinkben föllelni míg egy villámütött bükkre akadunk.

Ha lapálos helyen ér utól a zivatar, feküdjünk hosszára a földre, s így mentve vagyunk.

Ha valakit a villám ért volna, legjobb, ha az esőn heverve marad mert az még magához térítheti.

Elősegíthetni ezt még, ha szive táján hidegvizzel dörzsöljük.

Hathatós életretérítési mód az is, ha a villámtól érintettnek testét, földdel fődjük be. Mindkét esetben jó, ha a magához tért betegnek, néhány korty bort adunk lenyelni. —

L. J.

Egy bagoly élettörténete.*)

Engem mint vadászt, igen nagy csapás ért, egy igen derék vadászmadaramat vesztettem el.

Ősszel, tavasszal, sőt télben is, ha másféle vadászat engedi, vagy a körülmények igénylik, midőn a ragadozó varjak csokák vándorolnak

*) A „Vadász- és Versenylap“ f. é. 14. számából. Ez uttal el nem mulaszthatjuk ezen tanuságos, s mint az itt közlött próba mutatja mulattató szépen irt és szorgalmasan szerkesztett lapot olvasóink szives figyelmébe melegen ajánlani. Szerk.

legszebb multság a bagoly-les, vagyis a bagoly kunyhóból való lövöldözés.

Ha ki oly sokféleképen és oly sok helyütt élvezte a les kellemeit és unalmát mint én; ha kinek oly hű madara volt mint nekem, és ezen kedves társát a kaján sors elrablá: az tudja mit vesztett, mily pótolhatlan örömet szórakozást fog nélkülözni hosszú időre. — Ezen bajban vagyunk itten jelenleg, mert kedves madaram 14 napi küzdelem után minden ápolás daczára kimult; de a véghez vitt bonczolat eredménye annyiban nyugtatott meg, hogy aggkora okozá a tüdő-sorvadásban gyökerezett halálát.

Felajdulásomért minden jó vadász meg fog bocsátni, jól tudván azt, mennyi bajba kerül a vizsla kijavitása, s mi ez azon elmondhatlan türelemhez képest, a mellyel a félénk madár szelidithető, idomitható! Ha e két esetbeli veszteség bármelyike éri a vadászt, főleg ha megkedvelte, megszerette fárada, igyekezete ügyessége vagy ügyetlen-égének e hű, ernyedetlen, mindég jó kedvű és engedelmes társait, hogy ne fájlalná kimulásokat; s ezen okoknál fogva, miután madaram kitünő tulajdonságai vidékszerte is ismeretettek, örök emlékül ime elzengem felette a hattyudalt.

Madaram a Stryx bubo, nagy füles bagoly (die Ohreneule) fajának gyönyörű nőtény példánya volt. 1840. év körül Liptó megye Prasiva havasának már nem tudom melyik völgyében, melynek magaslatin a regényes szikla ormokat ézig nyuló fenyvek sudarai uralják, volt egy megközelithetlen magánosan csüngő szikla, s ebben egy üreg, melyet mint az ottani csösz fiu regélé, egy pár nagy madár igen gyakran látogat. Az apa meghallván fia elbeszélését, azt adá feleletül: „ne bántsd őket fiam; a bagoly pár ki tudja miólta lakja ez üreget, ott költ, a sasokat elüzte e vidékről; mit sem bánt, magad se merjed bántani.“ — Igen ám, de a tiltott gyümölcs izlelése élvezetesb. A mi fiunk megunván a reá bizott kecske nyáj egyszerű legeltetését, élet veszedelemmel megmászta a sziklát és meglepvn a tojáson ülő nőtényt, elfogta — és lehozta. Innen a madár Beszterczére s onnan 1850-ben ide Gácsra került, de miután tulajdonosa el lévén a posztó gyár könyvei vezetésével foglalva, kellőleg

nem élvezhető: az uradalomnak adta által, mely a vadászat iránti lendületet fáczánosok, csendersek alkotása, vad kimelés és ártalmasok irtása szempontjából igényelvén, a bagolyt megszerzé. 1860. ólta majd kirekesztőleg a magam les gunyóiban használván, merem állítani hogy maga nemében pótolhatlan, annál is inkább, mert már volt ilyen madaram, és többeket láttam, próbáltam.

Madaram hallása, de főleg láttehetsége hihetlen, figyelme ébersége csudálatos volt; nyugton soha sem volt; nagy feje, szemei, fülei örökös mozgás tárgya volt; a fecske vagy bár mi madárka árnyékát épen úgy észlelte, jelezte, mint a száz meg száz ölnyi magasban czirkáló karvalyt, a melyet szabad szemmel látni sem lehetett. Ha földbe vert, s erre keresztbe illesztett lécczen megunta az állást, leszált, felugrott, szárnyait hol be hol kiterjesztette, s ezen fogásaival a ragadozókat ingerelte, gyűlölségöket a vak düh legmagasb fokára hajtotta, úgy hogy félretéve minden tartózkodást, csoportostul vagdostak le reá. Ekkor aztán ugyan volt dolga a Lefauchaux-nek; tudok esetet, hogy legfeljebb 3 perczben nyolczszor lőttünk. 1850-től 1860-ig a bagoly előtt elejtett szárnyasok számát évenkénti átlagban talán 250-re tenném; azólta, miután oly szenvedélyel üztük hogy szemlátomást pusztultak a vidékről, 100-ra sem merném tenni.

Feledhetlenek kedves madaram alkalmazásával élvezett óráim; igaz hogy sok bajba került mig a sűrű lövöldözést megtúrte, de már évek ólta fel sem vette azt, mintha nem is hallaná; igen bátor volt, kivéve ha varjak sűrűn környezék; ekkor nagyon meglapult sőt leszállott a földre.

Még néhány hét előtt is, két izben sokat ejtettünk el, s régi hí cselédem, kinek karján 10 év ólta járatott a sokféle létező lesekbe, azt állitá: hogy a mi kedves madarunk igen sovány; — be is teljesült aggodalmunk, mert 18 évi hűséges szolgálatának a kérlelhetlen Párka véget vetett, éltének tudtunkkal csak 29-ik évében. —

Hosszura nyúlt értekezésemhez még azt vagyok bátor csatolni; ha kinek füles baglya van, szoktassa lőtt vad, madár, macska hussali etetéshez; döghest a világért se kapjon, és mi fő: a bagoly soha oly helyütt ne tartassék, melynek közelében sertés vagy ennek óla létez, ennek a

szagától, és a sertés hus eledelétől mulhatlan eldöglik; *experto crede*,
 (lásd Fritsch Naturgeschichte).

Kunyhóim csak veszsözöbül vannak fonva; magasságuk 9 láb legfel-
 jebb, van benne két igen primitiv pad, és két vagy három lörés; — a
 madár számára felállított czölöp legfeljebb 15 lépésnyire, és soha a lö-
 réssel szemközt ne legyen.

Gr. Forgách Sándor.

Az erdélyi gazdasági tanintézet.

A nagyméltóságu m. kir. földmívelési ministerium igen szerencsés
 választást tett midőn az erdélyi gazdasági tanintézet szervezése céljából
 Hideghéthy Antal urat küldé ki.

Hideghéthy úr e tárgyban való eljárását a nm. földmívelési mi-
 nister urhoz benyújtott s az „Erdélyi Gazda“ f. é. 3-ik és 4-ik számai-
 ban közzétett jelentésében körülményesen előadja.

Ugyhiszem t. olvasóink szívesen veszik ha ez ügy állását a neve-
 zett forrás után lehető röviden előadjuk:

Az intézet helyül a Kolosvár tőszomszédságában fekvő kolos-mo-
 nostori alapítványi birtok szemeltetett ki melynek

307 hold szántóföldje

204 „ kaszálója

242 „ legelője és

2 „ szölleje.

Összesen . 755 cat. hold külsősége 30 évre bérbe vétetik.

A közvetlen közelben fekvő 2537 holdnyi alapítványi erdő, az ura-
 dalom kezelése alatt maradván, az erdészeti gyakorlati kiképeztetés alap-
 jául fog szolgálni.

A tanintézeti helyiségek tanári lakok sat. az államköltségén még
 ez évben fognak építtetni s mintegy 60000 forintba kerülni.

A gazdasági épületeket az uradalom fogja építtetni s ezért a tan-
 intézet az építési tőke 5%-kos kamatját fogja fizetni.

Az intézeti épületek a következő részletekből állandnak: 2 tante-
 nem à 20□°, 3 gyűjteménytár à 15□°, 3 lakterem à 40□°, 3 mosakodó